

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av
Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the
Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on:

Dokumentet är daterat: 14.05.2019

The document is dated:

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: POLLARI LASSE JULIUS

Pvm / Datum / Date: 14.05.2019

Allekirjoitustapa / Signerat med / Signed with:

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: NURMI SIMO TAITO

Pvm / Datum / Date: 14.05.2019

Allekirjoitustapa / Signerat med / Signed with:

 Tämä paketti koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat
- Sähköiset allekirjoituksset. Nämä eivät ole näkyvillä tässä asiakirjassa, mutta ne on yhdistetty siihen sähköisesti.

 Tämä asiakirja on sinetöity sähköisellä allekirjoituksella.
Sinetti takaa asiakirjan aitouden.

Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >

Detta paket består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument
- Elektroniska signaturer. Dessa syns inte i detta dokument, med de är elektroniskt integrerade i det.

Detta dokument har försetts med sigill genom elektronisk signatur.
Sigillet garanterar dokumentets äkthet.

Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

THE SIGNED DOCUMENT FOLLOWS ON THE NEXT PAGE >

14.5.2019

Oy Alholmens Kraft Ab
PL 250 / PB 250
68601 Pietarsaari/Jakobstad

Asia

Energiaviraston päätös koskien energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1227/2011 noudattamista.

Asianosainen

Oy Alholmens Kraft Ab (Y-tunnus 1102489-2)

Vireilletulo

25.3.2015

Selostus asiasta

Markkinakäyttäytyminen

PVO Power Management Oy julkaisi 29.12.2014 klo 8:32 UMM-ilmoituksen, jossa se ilmoitti Oy Alholmens Kraft Ab:n omistaman AK2-voimalaitoksen olevan suunnitellussa huollossa 29.12.2014 klo 0:00 – 2.1.2015 klo 0:00 välisen ajan eli yhdeksän (8) tuntia ja 32 minuuttia aiemmin kuin UMM-tiedote julkaistiin (ajat CET-aikaa).

Suomen aluehinta Nord Pool AS:n (myöhemmin myös Nord Pool) Elspot-markkinaalla oli 29.12.2014 ajoittain poikkeuksellisen korkea. Hinta oli seitsemänä (7) tunnissa välillä 199,90 €/MWh – 200,05 €/MWh ja päivän muina tunteina keskimäärin 51,5 €/MWh. Edellisen päivän keskihinta oli 33,3 €/MWh ja seuraavan päivän 38,9 €/MWh. Myös muilla pohjoismaiden hinta-alueilla hinta kävi 29.12 normaalialla korkeammalla, mutta pysyi kuitenkin alle 60 €/MWh. Baltiassa korkeimmat hinnat olivat Suomen tasolla välillä 199,90 €/MWh – 200,1 €/MWh.

Pohjolan Voima Oyj:llä on 49,9 % omistusosuus Oy Alholmens Kraft Ab:sta ja 100 % omistusosuus PVO Power Management Oy:sta.

Oy Alholmens Kraft Ab:n AK2- generaattoriyksikön nimellissähköntuotantoteho on 240 MW.

Oy Alholmens Kraft Ab:n antama selvitys 24.7.2015

Energiavirasto pyysi 10.7.2015 Oy Alholmens Kraft Ab:ltä selvityksen REMIT-asetuksen noudattamisesta liittyen AK2-voimalaitoksen huoltoon ja siihen liittyvän UMM-tiedotteen julkaisemiseen.

14.5.2019

Oy Alholmens Kraft Ab antoi asiassa kirjallisen selvityksen, joka on päivätty 24.7.2015. Selvityksessä on todettu asiasta seuraavaa:

AK2 ajettiin alas ja otettiin pois verkosta 19.12.2014 klo 20:17 alhaisen sähkön markkinahinnan vuoksi. Jouluna 25-26.12.2014 huomattiin pieniä vaurioita kattilan muurauksessa. Päätös niiden korjaamisesta tehtiin maanantaiaamuna 29.12. Tästä ilmoitettiin PVO Power Management Oy:lle puhelimitse heti päätöksen jälkeen klo 9:25 (8:25 CET-aikaa). Vaurioista huolimatta laitos oli käytettävissä koko ajan, kunnes päätös muurauskorjauksesta tehtiin.

Oy Alholmens Kraft Ab:n selvityksen mukaan kommunikaatiossa PVO Power Management Oy:n kanssa tapahtui väärinymmärrys, minkä takia UMM-tiedotteessa huollon aloitusajankohdaksi merkittiin 29.12.2014 klo 0:00, vaikka laitos oli todellisuudessa käytettävissä siihen saakka, kun muurauspäätös tehtiin eli n. klo 9:25 saakka (8:25 CET-aikaa).

Perustelut

Kysymyksen asettelu

Asiassa on kysymys siitä, onko Oy Alholmens Kraft Ab:n toiminta markkinoilla 29.12.2014 mahdollisesti ollut REMIT-asetuksen 3 artiklan mukaisen sisäpiirikauppa koskevan kiellon tai 4 artiklan mukaisen sisäpiirittiedon julkistamista koskevan velvoitteenvastaista.

Asian kannalta relevantti lainsääädäntö

Energiaviraston toimivalta asiassa

Lain sähkö ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013), valvontalaki, annetun lain 2 §:n mukaan kyseistä lakia sovelletaan niiden valvonta- ja seurantatehtävien hoitamiseen, jotka säädetään Energiaviraston tehtäviksi 8) energian tukku-markkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1227/2011, jäljempänä REMIT-asetus, sekä sen nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä ja täytäntöönpanosäädöksissä.

REMIT-asetus

REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa on määritelty, mitä tarkoitetaan sisäpiirittiedolla.

REMIT-asetuksessa 2 artiklan 1 kohdan mukaan;

- 1) 'Sisäpiirittiedolla' tarkoitetaan luonteeltaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan tukkutason energiatuotteeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, olisi todennäköisesti huomattava vaietus näiden tukkutason energiatuotteiden hintoihin.

Tämän määritelmän soveltamiseksi 'tiedolla' tarkoitetaan

14.5.2019

- a) tietoja, jotka on julkistettava asetusten (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 nojalla, mukaan lukien mainittujen asetusten nojalla annetut suuntaiviat ja verkkosäännöt;
- b) tietoja, jotka koskevat sähkön tai maakaasun tuotanto-, varastointi- ja kulutuslaitosten tai siirtoverkkojen kapasiteettia ja käyttöä tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten kapasiteettia ja käyttöä, mukaan lukien tiedot näiden laitosten tai verkkojen suunnitellusta tai ennakoimattomasta käytöstä poissa olosta;

Tiedon katsotaan olevan luonteeltaan täsmällistä, jos se viittaa ilmenneisiin olosuhdeksiin tai olosuhteisiin, joiden voidaan kohtuudella olettaa ilmenevän, tai toteutuneeseen tapahtumaan tai tapahtumaan, jonka voidaan kohtuudella olettaa toteutuvan, ja jos se on riittävän tarkkaa, jotta sen perusteella voidaan tehdä johtopäätös edellä tarkoitettujen olosuhteiden tai tapahtuman mahdollisesta vaikutuksesta tukkutason energiatuotteiden hintoihin.

REMIT-asetuksen 2 artiklan 7 kohdassa on määritelty, mitä tarkoitetaan markkinaosapuolella.

REMIT-asetuksen 2 artiklan 7 kodan mukaan;

7) 'Markkinaosapuolella' tarkoitetaan henkilöä, siirtoverkonhaltijat mukaan luetuina, joka ryhtyy liiketoimiin, mukaan luettuna kauppaan koskevien toimeksiantojen antaminen, yksillä tai useammilla energian tukkumarkkinoilla.

REMIT-asetuksen 3 artikla sisältää sisäpiiriakauppaan koskevan kiellon, jonka mukaan;

1. Henkilötä, joilla on hallussaan tukkutason energiatuoteeseen liittyvä sisäpiiritietoa, kielletään

a) käyttämästä tästä tietoa hankkimalla tai luovuttamalla tai yritymällä hankkia tai luovuttaa omaan tai toisen lukuun suoraan tai välillisesti tukkutason energiatuotteita, joita kyseinen tieto koskee;

b) ilmaisemasta kyseistä sisäpiiritietoa toiselle henkilölle, jollei tämä tapahdu osana asianomaisen henkilön työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista;

c) sisäpiiritiedon perusteella suosittelemasta toiselle sellaisten tukkukaupan energiatuotteiden hankkimista tai luovuttamista tai houkuttelemasta tästä hankkimaan tai luovuttamaan sellaisia tukkutason energiatuotteita, joihin kyseinen tieto liittyy

REMIT-asetuksen 4 artiklassa on määritelty sisäpiiritiedon julkaisemista koskeva velvollisuus, jonka mukaan;

1. Markkinaosapuolten on tehokkaalla tavalla ja oikea-aikaisesti julkistettava hallussaan oleva sisäpiiritieto, joka koskee yritystä tai laitoksia, jotka ovat kyseisen markkinaosapuolen tai sen emoyrityksen tai sidosrytyksen omistuksessa tai määräysvallassa tai joiden toiminnaasta kyseinen markkinaosapuoli tai yritys vastaa joko kokonaan tai osittain. Tällainen julkistaminen käsittää muun muassa tiedot, joilla on merkitystä sähkön tai maakaasun tuotanto-, varastointi- ja kulutuslaitosten tai siirtoverkkojen kapasiteetin ja käytön osalta tai joka liittyy nesteytetyn maakaasun

14.5.2019

käsittelylaitosten kapasiteettiin ja käyttöön, mukaan luettuina tiedot näiden laitos-ten tai verkkojen suunnitellusta tai ennakoimattomasta käytöstä pois olosta.

(...)

4. Sisäpiiritiedon julkistaminen, mukaan lukien sen julkistaminen kootussa muodossa, asetuksen (EY) N:o 714/2009 tai asetuksen (EY) N:o 715/2009 tai mainit-tujen asetusten nojalla annettujen suuntaviivojen ja verkkosääntöjen mukaisesti on samanaikaisesti tapahtuva, täydellinen ja tehokas julkistaminen.

Asian oikeudellinen arvointi

Energiavirasto on tutkinut asiassa esiin käyneiden tosiasiaseikkojen perusteella, onko Oy Alholmens Kraft Ab:n toiminta mahdollisesti ollut REMIT-asetuksen 3 tai 4 artiklan mukaisen velvoitteen rikkomista.

Tietojen julkaisemisesta markkinoilla

Energiavirasto on arvioinut sitä, onko kyseessä REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 koh-dassa asetetun sisäpiiritiedon määritelmän mukainen sisäpiiritieto. Tietoa laitoksen suunnitellusta käytöstä poissaolosta voidaan pitää sisäpiiritietona ainoastaan sil-loin, jos tieto on luonteeltaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy suo-raan tai välillisesti yhteen tai useampaan tukkutason energiatuotteeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, olisi todennäköisesti huomattava vaikutus näiden tukkutason energiatuotteiden hintoihin. Jos tieto katsotaan sisäpiiritiedoksi, markkinaosapuo-len on tehokkaalla tavalla ja oikea-aikaisesti julkistettava hallussaan oleva sisäpii-ritieto, joka koskee yritystä tai laitoksia, jotka ovat kyseisen markkinaosapuolen tai sen emoyrityksen tai sidosyrityksen omistuksessa tai määräysvallassa tai joiden toiminnasta kyseinen markkinaosapuoli tai yritys vastaa joko kokonaan tai osittain.

Oy Alholmens Kraft Ab vastaa markkinaosapuolena viimekädessä siitä, että sisäpiiri-tieto, joka koskee sen omistamaa AK2- voimalaitosta, julkaistaan REMIT-asetuk-sen 4 artiklan vaatimusten mukaisesti markkinoille, riippumatta siitä kuka tiedot tosiasiassa sen lukuun julkaisee.

Tutkinnan kohteena olevassa UMM-viestissä epäkäytettävyysjakson alkamiseksi on merkitty 29.12.2014 klo 0:00, ja viesti on julkaistu 29.12.2014 klo 8:32 (CET-ai-kaa). Näin ollen tutkinnan kohteena olevat tiedot laitoksen epäkäytettävyydestä on julkaistu yli kahdeksan (8) tuntia ilmoitetun huollon alkamisajankohdan jälkeen.

Oy Alholmens Kraft Ab:n selvityksen mukaan päätös voimalaitoksen huollosta on tehty 29.12 noin klo 8:25 (CET-aiaka) ja UMM-viesti asiasta on julkaistu samana päivänä klo 8:32 (CET-aiaka). Virheellisen ajankohdan ilmoittamisen taustalla on heidän mukaansa ollut kommunikoinnissa tapahtunut virhe. Energiavirasto katsoo tästä huolimatta, että koska epäkäytettävyysjakson alkamiseksi on kuitenkin mer-kitty 29.12.2014 klo 0:00, kyseinen tieto on julkaistu markkinalle UMM-ilmoituksen mukaisesta huollon alkamisajankohdasta laskien selvästi viivästyneenä. Tietoa siitä, että ajankohta olisi ollut virheellinen, ei ole myöskään jälkikäteen korjattu.

Energiavirasto katsoo, että koska tieto on julkaistu markkinalle yli kahdeksan tuntia ilmoituksen mukaisen epäkäytettävyysjaksoa koskevan päätöksen tekemisen jäl-keen, sitä ei ole julkaistu tehokkaalla tavalla oikea-aikaisesti. Tieto on ollut siinä

14.5.2019

määrin täsmällistä, että sen perusteella olisi voitu tehdä johtopäätös tapahtuman mahdollisesta vaikutuksesta tukkutason energiatuotteiden hintoihin.

Energiavirasto on kiinnittänyt huomiota siihen, että 29.12.2014 sähkön hinta Suomen hinta-alueella on ollut ajoittain huomattavasti normaalista korkeampi: hinnan muodostus on tapahtunut paikoin kysyntä- ja tarjontakäyrien epäelastisella alueella kyseisenä päivänä. Vuorokausimarkkina- eli day ahead -kaupankäynti Nord Pool:n Elspot:ssa on kerran päivässä vuorokautta ennen sähkön toimitusta käytävä suljettu huutokauppa. Nämä ollen kaupankäyntipäivän hinnat määrätyvät jo edellisenä päivänä johtuen tarjousten jättämiselle asetetusta määräajasta. Tarkastelun kohdeena olevan päivän (29.12.) vuorokausimarkkinan tuntihinnat ovat olleet käytännössä markkinalla tiedossa 28.12.2014 klo 14. Nämä ollen sellaisella tiedolla, joka annetaan markkinalle tarjousten jättämisajan umpeutumisen jälkeen, ei voi edes teoriassa olla vaikutusta kyseisen päivän Nord Poolin Elspot -markkinahintoihin. AK2:ta koskevalla UMM-ilmoituksella ei siis ole voinut olla vaikutusta korkeisiin Elspot-hintoihin 29.12, eikä julkaistulla tiedolla voida nähdä tosiasiassa olleen vaikutuksia hintatasoon myöskään seuraavina kaupankäyntipäivinä.

Energiavirasto on kiinnittänyt erityisesti huomiota myös siihen, että saadun selvityksen mukaan laitos ei ole ollut liiketoiminnallisista syistä muutoinkaan tuotantokäytössä huoltoajankohdan alkaessa. Energiaviraston tiedon mukaan on ollut tavaramaisista, että kyseistä laitosta ei pidetä jatkuvasti tuotantokäytössä. Nämä ollen AK2-laitoksen tuotannossa ei tapahtunut markkinan kannalta huollon myötä merkityksellistä muutosta. Energiavirasto katsoo, että edellä mainitut seikat huomioon ottaen kyseisellä tiedolla ei ole ollut tai voinut olla todennäköisiä huomattavia hintavaikutuksia markkinoilla kyseisenä ajankohtana. Edellä mainituin perustein 29.12.2014 klo 8:32 julkaistu UMM -viesti ja sen sisältämä tieto ei täytä REMIT -asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaisia edellytyksiä, eikä sitä voida pitää artiklan mukaisena sisäpiiritietona.

Energiavirasto katsoo, että koska Alholmens Kraft Ab:llä ei ole siten ollut hallussaan REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaista sisäpiiritietoa, joten REMIT -asetuksen 3 tai 4 artikla ei tule tässä yksittäistapauksessa sovellettavaksi.

Johtopäätös

Edellä esitetyin perustein Energiavirasto katsoo, että Oy Alholmens Kraft Ab on ilmoittaessaan laitoksen epäkäytettävyyden alkamisajankohdan virheellisesti toiminut huolimattomasti, mutta kyseessä ei ole kuitenkaan ollut sellainen REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukainen sisäpiiritieto, että asiassa tulisi arvioitavaksi REMIT-asetuksen 3 tai 4 artiklan mukainen rikkomus.

Energiavirasto pyytää jatkossa kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että epäkäytettävyyttä koskevat ilmoitukset julkaistaan tehokkaasti ja oikea-aikaisesti.

Ratkaisu

Energiavirasto katsoo, että Oy Alholmens Kraft Ab ei ole toiminut REMIT-asetuksen 3 tai 4 artiklan vastaisesti.

Energiavirasto poistaa asian käsittelystä.

14.5.2019

Sovellettava lainsääädäntö

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (REMIT-asetus)

Laki sähkö ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013)

Muutoksenhaku

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä 1.

Liitteet Valitusosoitus

Jakelu Oy Alholmens Kraft Ab

Lisätiedot

Lasse Pollari, johtava asiantuntija, puh 029 5050 198, sähköposti:
lass.e.pollari@energiavirasto.fi

14.5.2019

Liite 1

VALITUSOSOITUS

Muutoksenhakuoikeus

Energiaviraston antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siinä järjestyksessä kuin hallintolainkäytölaissa (586/1996) säädetään. Valituskelpoisella päätöksellä tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Valitsoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaanista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaatipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, määräaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituskirjelmän sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Markkinaoikeudelle osoitetussa valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaa-ditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelma. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

14.5.2019

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- muutoksenhaun kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksnenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Energiavirastolle tai markkinaoikeudelle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tullee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.

Valituskirjelmän toimitaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen osoitteeseen:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksi: 029 56 43314
Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.